

ผลของตัวชี้้นำการอ่านด้วยคำถามในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อความสามารถ
ในการอ่านภาษาไทยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

นางสาวอรุณญา สายหมี่

สถาบันวิทยาลัยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

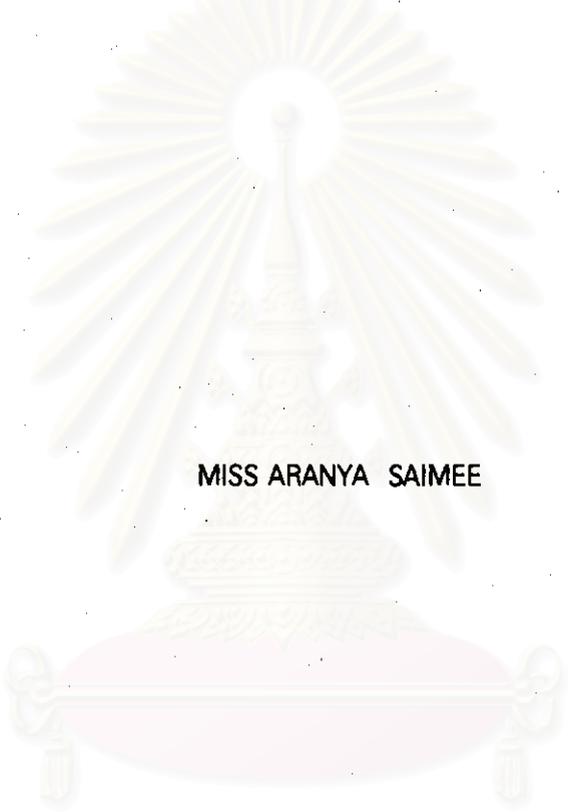
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-424-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**EFFECTS OF QUESTION CUES IN COMPUTER - ASSISTED INSTRUCTION
LESSONS ON READING ABILITY IN THAI LANGUAGE THE VOCATIONAL
EDUCATION CERTIFICATE STUDENTS**

MISS ARANYA SAIMEE

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Audio - Visual Communications**

Department of Audio - Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

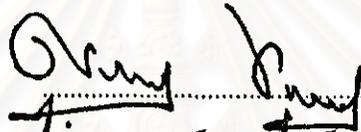
Academic Year 1997

ISBN 974-638-424-4

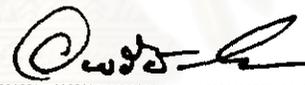
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของตัวชี้้นำการอ่านด้วยคำถามในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
โดย นางสาวอรุณญา สายหมี่
ภาควิชา โสตทัศนศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. วชิราพร อัจฉริยะโกศล

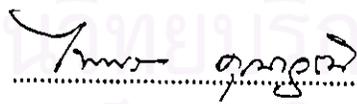
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

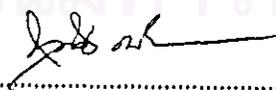

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

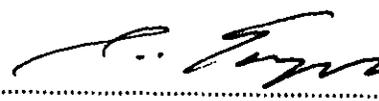
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถิย์ ณ ตะกั่วทุ่ง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. วชิราพร อัจฉริยะโกศล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพพร คุณาคุณิ)

.....กรรมการ
(อาจารย์บุญเรือง เนียมหอม)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ณอมพร เลาหจรัสแสง)

นางสาวอรุณญา สายหมี : ผลงานวิจัยนำการอ่านด้วยคำถามในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อ
ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (EFFECTS OF
QUESTION CUES IN COMPUTER - ASSISTED INSTRUCTION LESSONS ON READING
ABILITY IN THAI LANGUAGE THE VOCATIONAL EDUCATION CERTIFICATE
STUDENTS) อ. ที่ปรึกษา : ดร. วชิราพร ชัยจรรย์โกศล , 169 หน้า ISBN 974 - 638 - 424 - 4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของตัวชี้้นำการอ่านด้วยคำถาม 3 รูปแบบ
ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทย ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี จำนวน
108 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 27 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย
ตัวชี้นำ 3 รูปแบบ คือ ตัวชี้นำการอ่านด้วยคำถามปรากฏบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ตลอดการนำเสนอเนื้อหาในแต่ละ
หน้าจอ ตัวชี้นำการอ่านด้วยคำถามที่ปรากฏบนหน้าจอคอมพิวเตอร์เมื่อผู้เรียนต้องการอ่านคำถาม ตัวชี้นำ
การอ่านด้วยคำถามปรากฏกระทริบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ตลอดการนำเสนอเนื้อหาในแต่ละหน้าจอ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีตัวชี้นำการอ่านด้วยคำถามรูปแบบต่างกัน มีผลต่อความสามารถใน
การอ่านภาษาไทยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
เมื่อเปรียบเทียบบทเรียนที่มีตัวชี้นำการอ่านด้วยคำถาม ทั้ง 3 รูปแบบ กับบทเรียนที่ไม่มีตัวชี้นำการอ่านด้วย
คำถาม พบว่า บทเรียนที่มีตัวชี้นำการอ่านด้วยคำถามปรากฏบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ตลอดการนำเสนอเนื้อหาใน
แต่ละหน้าจอ และบทเรียนที่มีตัวชี้นำการอ่านด้วยคำถามปรากฏกระทริบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ตลอดการนำเสนอ
เนื้อหาในแต่ละหน้าจอ มีผลต่อความสามารถในการอ่านดีกว่า บทเรียนที่ไม่มีตัวชี้นำการอ่านด้วยคำถามอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา .....
สาขาวิชา .....
ปีการศึกษา ..... 2540 .....

ไลตทัศน์ศึกษา
ไลตทัศน์ศึกษา

ลายมือชื่อนิติคน .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C843316 : MAJOR AUDIO - VISUAL COMMUNICATIONS

KEY WORD: QUESTION CUES / COMPUTER - ASSISTED INSTRUCTION / READING ABILITY

ARANYA SAIMEE : EFFECTS OF QUESTION CUES IN COMPUTER - ASSISTED INSTRUCTION

LESSONS ON READING ABILITY IN THAI LANGUAGE THE VOCATIONAL EDUCATION

CERTIFICATE STUDENTS. THESIS ADVISOR : VACHIRAPORN ACHARIYAKOSOL , Ph.D. 169 pp.

ISBN 974 - 638 - 424 - 4

The aims of this research are to study and compare the effects of 3 forms of question cues in computer assisted instruction on the Thai reading ability of Vocational Education Certificate students. The sample group was 108 first year students during the second semester of the 1997 academic year at Minburi Technical College. They were randomly divided into 3 experiment groups and 1 control group with 27 students in each group. There were 3 cue forms , namely, reading cues with questions on the computer screen throughout the presentation ; reading cues with question on the computer screen when the learner required ; and reading cues with questions blinking on the computer screen throughout the presentation.

From the results of this research , it can be concluded that computer assisted lesson instruction using reading cues with questions in different forms had the same effects on the Thai reading ability of Vocational Education Certificate students at a statistical significance of 0.05. When compared with lessons using reading cues with 3 question forms and lessons without reading cues with questions. It was found that lessons using reading cues with questions on the computer screen throughout the presentation and lessons using reading cues with questions blinking on the computer screen throughout the presentation had a more positive effect on Thai reading ability than lessons without reading cues with questions and it had a statistical significance of 0.05.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... โสภคศึกษา

สาขาวิชา..... โสภคศึกษา

ปีการศึกษา..... 2540

ลายมือชื่อนิติ..... *อนุส สุว*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *อ.ดร. อ.ดร. อ.*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ โดยได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. วชิราพร อัจฉริยโกศล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนให้ความเอาใจใส่ในการตรวจแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย และขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถวิทย์ ณ ตะกั่วทุ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพพร คุณาวุฒิ อาจารย์บุญเรือง นิยมหอม อาจารย์ ดร.ณนอมพร เลานหจรัสแสง ซึ่งเป็น ประธานและกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติม ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. เขาวเลิศ เลิศขไลฟาร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกรี รอดโพธิ์ทอง อาจารย์ ดร. วิชชุดา รัตนเพียร อาจารย์ยุพดี ทรงทอง อาจารย์ ศิริวรรณ ทองเกิด อาจารย์ศิริพรรณ อังอนันท์ และคุณสันติ ตั้งรพีพากร ที่ได้กรุณา ให้ความช่วยเหลือในการตรวจเครื่องมือพร้อมทั้งให้คำแนะนำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขทำให้เครื่องมือ มีประสิทธิภาพ และมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ๆ และน้องๆ ที่ให้ความรัก ความห่วงใยและ คอยให้กำลังใจในการศึกษามาตลอด

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความ อนุเคราะห์อุดหนุนทุนส่วนหนึ่งสำหรับงานวิจัยนี้ ขอขอบคุณผู้อำนวยการและคณะอาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรีที่ได้กรุณาเชื้อเพื่อสถานที่ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวม ข้อมูลตลอดระยะเวลาในการทดลอง

ขอขอบคุณพี่ๆ และน้องๆ นิสิตปริญญาโท ภาควิชาโสตทัศนศึกษาทุกคนที่คอย ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ให้สามารถบรรลุจุดหมายได้ด้วยดี

อรัญญา สายหมี่

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
สมมุติฐานของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ตัวแปรที่ศึกษา.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
การอ่าน.....	12
กระบวนการอ่าน.....	12
ความสำคัญของการอ่าน.....	15
จุดมุ่งหมายของการอ่าน.....	17
ความสามารถในการอ่าน.....	18
ระดับความสามารถในการอ่าน.....	20
ความเข้าใจในการอ่าน.....	21
พฤติกรรมของความเข้าใจในการอ่าน.....	25
ระดับของความเข้าใจในการอ่าน.....	26
การสอนอ่าน.....	29
หลักการและทฤษฎีการสอนอ่าน.....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ทักษะการอ่าน.....	32
ตัวชี้นำ.....	35
ความหมายของตัวชี้นำ.....	35
เทคนิควิธีการใช้ตัวชี้นำ.....	36
ตัวชี้นำกับความเข้าใจในการอ่าน.....	40
ตัวชี้นำกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	41
คำถาม.....	42
ความหมายและความสำคัญ.....	43
จุดประสงค์ของการใช้คำถาม.....	44
ประโยชน์ของการใช้คำถาม.....	45
ประเภทของคำถาม.....	45
การใช้คำถามประกอบเนื้อหา.....	53
ความสำคัญของการใช้คำถามในการสอนทักษะการอ่าน.....	55
จุดประสงค์ของการใช้คำถามในการสอนทักษะการอ่าน.....	56
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	59
ความหมายของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	60
ลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	62
ประเภทของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	65
เทคนิคการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	71
ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	77
คอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการสอนภาษา.....	80
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	85
งานวิจัยเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการอ่าน.....	85
งานวิจัยเกี่ยวกับตัวชี้นำ.....	88
งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้คำถาม.....	93

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....100
	กลุ่มตัวอย่าง.....100
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....103
	วิธีดำเนินการวิจัย.....108
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....110
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....111
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....123
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....123
	สมมุติฐานของการวิจัย.....123
	กลุ่มตัวอย่าง.....123
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....124
	วิธีดำเนินการทดลอง.....125
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....125
	สรุปผลการวิจัย.....126
	อภิปรายผลการวิจัย.....128
	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....131
	ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป.....132
	รายการอ้างอิง.....133
	ภาคผนวก.....148
	ประวัติผู้วิจัย.....169

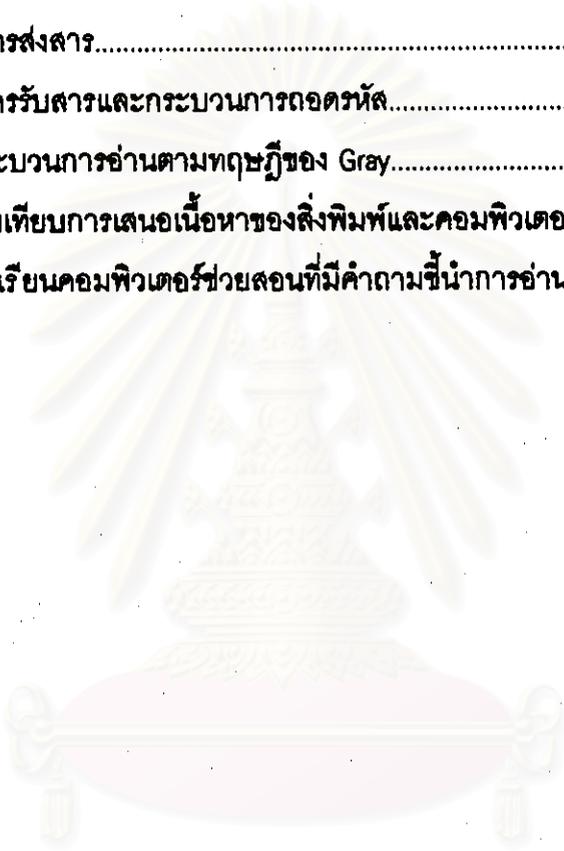
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความถนัดทางภาษา.....	102
2 แสดงเวลาในการอ่านคำตามซีน่าของเนื้อหาแต่ละตอน.....	106
3 แสดงการจัดกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้ารับการทดลอง.....	109
4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบความสามารถ ในการอ่านภาษาไทยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.....	112
5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนจากการทดสอบ ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.....	114
6 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบ ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพที่เรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	115
7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบความเข้าใจ ในการอ่านภาษาไทยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.....	116
8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนจากการทดสอบ ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.....	117
9 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบ ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพที่เรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	118
10 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดสอบการวิเคราะห์ ในการอ่านภาษาไทยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.....	119
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนจากการทดสอบ การวิเคราะห์ในการอ่านภาษาไทยของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.....	120
12 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบ การวิเคราะห์ในการอ่านภาษาไทยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพที่เรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	121

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กระบวนการอ่าน.....	12
2	กระบวนการสื่อสาร.....	13
3	กระบวนการส่งสาร.....	13
4	กระบวนการรับสารและกระบวนการถอดรหัส.....	14
5	รูปแบบกระบวนการอ่านตามทฤษฎีของ Gray.....	14
6	การเปรียบเทียบการเสนอเนื้อหาของสิ่งพิมพ์และคอมพิวเตอร์.....	83
7	แผนผังบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีคำถามชี้้นำการอ่านด้วยคำถาม.....	104

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย